

Bilag 1.

Til det af Folketinget nedsatte Udvalg til Behandling af Forslag til Lov om Statstilskud til Folkehøjskoler og Landbrugsskoler.

Foranlediget ved det af Regeringen for Rigsdagen forelagte „Forslag til Lov om Statstilskud til Folkehøjskoler og Landbrugsskoler“ have Forstandere og Lærere ved nedennævnte Skoler været samlede til et Møde Søndagen den 9de Marts 1902, for i Fællesskab at drøfte de Punkter i dette Forslag, som særlig vedrøre Landbrugsskolerne.

Medens vi i alle Hovedpunkter kunne hilse Forslaget med Glæde som et væsentligt Bidrag til fremtidig Støtte for vor Opgaves gode Løsning, kunne vi ikke tilbageholde Ønsket om nogle faa Ændringer, som vi efter Sagens Natur maa tillægge en særlig Betydning.

Ifølge § 5, første Punktum, skal der af Statskassen aarlig til Understøttelse af trængende Elever ved godkendte Skoler tilskydes et samlet Beløb, svarende til maanedlig 20 Kr. for indtil Halvdelen af samtlige disse Skolers Aarselever i det sidst forløbne Finansaar. Vi mene imidlertid, at det vilde være meget ønskeligt, og tillade os ærbødigst at henstille, at der ved Beregningen og Fordelingen her gøres den Forskel paa Folkehøjskoleelever og Landbrugsskoleelever, at der til sidstnævntes Understøttelse ydes et samlet Beløb svarende til maanedlig 25 Kroner for indtil Halvdelen af samtlige Aarselever ved Landbrugsskoler. — Vi begrundede dette Ønske ved Hensynet dels dertil, at Loven af Landbrugseleverne kræver særlig Fordømmelse eller Modenhed (som anført senere i samme Paragraf) og dels dertil, at disse Elevers Udgift til Skoleophold, Anskaffelse af Lærebøger m. m. er betydelig større end for Eleverne ved Folkehøjskolen, saa at de selv med den her nævnte Forhøjelse ikke blive pekuniært ligestillede med Folkehøjskoleeleverne.

Ligeledes i femte Paragrafs første Stykke, men i sidste Punktum, hedder det, som hidtil, at Landbrugsskoleelever kun kunne faa Understøttelse for saa vidt de ved Attest fra en Realskole, Folkehøjskole, Fortsættelsesskole eller paa anden Maade godtgøre at være i Besiddelse af den fornødne Modenhed til at følge Fagundervisningen; — men der gøres her en Undtagelse for de i Forslagets § 4 omhandlede 2 ny Landbrugsskoler, og vi mene, at der derved bydes de nu bestaaende Skoler en Konkurrence, der kan blive truende for deres Eksistens. — Den større Modenhed, der maa ønskes som Forudsætning for et Besøg paa de nu bestaaende Skoler for større og mindre Jordbrugere, menes at være lige saa ønskelig for dem, der med et tilfredsstillende Resultat skulle søge de paatænkte ny Skoler; men vor stadig fornyede Erfaring for den store Betydning, som alene Alderen har for den gode Tilegnelse, foranlediger os til den ærbødige Henstilling, at de nævnte Vilkaar blive de samme for alle Landbrugsskoler; men at en opnaaet Alder af mindst 25 Aar ogsaa stilles lige med de allerede gældende Vilkaar for Elevers Statsunderstøttelse. Vi gøre dette saa meget hellere, som det maa antages at blive af særlig Betydning for vordende Husmænd, der, inden de træde i selvstændig Virksomhed som saadanne, ønske at tilegne sig en god faglig Indsigt.

Endelig tillade vi os at foreslaa, at Minimumsalderen for Elever, der medtages i Beregningen af Aarseleverne paa Landbrugsskolen sættes til 18 Aar.

J. J. Hansen.
For Landboskolen ved Lyngby.

Brink Lassen.
For Tune Landboskole.

Niels Pedersen.
For Ladelund Landbrugsskole.

Jørgen Petersen.
For Dalum Landbrugsskole.

S. C. A. Tuxen.
For Malling Landbrugsskole.

J. P. Nyboe.
For Ødum Landbrugsskole.

Søren Holm.
For Forsinge Landbrugsskole.